

Narkomaniyaya qarşı mübarizə gücləndirilməlidir

Cəmiyyət ona qoşulmasa, bu bəşəri fəlakətin miqyası daha da yüksələ bilər

Bütün məsələlərdə ayıq-sayıq olmağı unutmasaq da, nədənsə son dövrlər narkomaniyanın ölkəmizdə “ayaq açıb” genişlənməsi təkə ailələri deyil, cəmiyyəti, eləcə də hakimiyyəti ciddi narahat edir. Əlbəttə ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən qalib çıxan bir xalqın “ağ ölüm”ə tabe olması qətiyyətlə yol verilməzdir.

Acınacaqlısı odur ki, tibb mütəxəssisləri, hətta paytaxt Bakıda fəaliyyət göstərən bəzi apteklərdə narkotik tərkibli həblərin qanunsuz satışı barədə də həyəcan signalı çalınmaqdadır. Ona görə də ölkədə narkotiklərə qarşı hüquq mühafizə orqanları ilə yanaşı, ictimaiyyətin də mübarizə aparmasının vacibliyi xüsusən önəm daşıyır.

Akademik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzinin həkimi, tibb elmləri doktoru Zərraf Şirinovun fikirləri bu məsələdə vəziyyətin gərginliyindən xəbər verir. Həkim deyir ki, hər gecə bir-iki belə xəstə təcili yardımla çalışdığım akademik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzinə gətirilir:

“...Təəssüf ki, onların sayı ilbəil kəskin şəkildə artır. Bu da narkomaniyanın

geniş yayılmasının bir sübutudur. Narkotik istifadəçilərinin qollarında, bilək və əllərinin üstündə, eləcə də baldır nahiyələrində çapıqlar olur. Onlar özlərinə qəsd edəndə ayıq olurlar və nə etdiklərinin fərqi belə vara bilmirlər. Deməli, onlar “özünəqəsd”ə yenidən başlayanda əlin üstündən, dirsək venasından istifadə edirlər. Sonra bu damarlar sklerozlaşır, sıradan çıxır. Bu zaman özləri öz venasına, hətta bud arteriyasına iynəni yeridirlər. Bir müddətdən sonra bud arteri-

yası və ya venası dağılır, onun ətrafında hematoma və irinlənmiş hematomadan qanaxma baş verir. Təcili yardım üçün onlar Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzinə gətirilir. Əməliyyat arteriyanın, venanın bağlanması, hətta aşağı ətrafın amputasiyası ilə də nəticələnir. Bax, belə bir bəladır narkomaniya...”

Həkimin fikrincə, xüsusi narahatedici hal isə, əsasən, hər gün narkomanın bud venasına iynə vurarkən damarın cırılması, qanaxma ilə klinikaya müraciət edən-

lərin sayının artmasıdır: “...Bakıda, Nərimanov rayonunda narkodispenser var. Onların müayinə və müalicəsi orada mümkündür...”

Acınacaqlı hal odur ki, həbsxanada cəza çəkənlərin də əksəriyyəti narkomaniya və oğurluq maddəsi ilə “yatanlar”dır. Vaxtilə aministiyaya düşənlərdən və ya əfv olunan keçmiş məhbuslardan hansı maddə ilə cəza çəkdiyini soruşduqda, az qala, əksəriyyətinin cavabından “adamin başına hava gəlirdi”.

Əgər rəsmi rəqəmlərə istinad etsək, dəhşətli mənzərə alınar. Bir vaxtlar bu bəlanın güdazına gedən, damarlarına qəsd edən, həbsxana divarları arasında belə onun həsrətini çəkən keçmiş məhbus Vladimir Morozov deyir ki, həbsxanada olanların 30-40 faizi narkomaniya ittihamı ilə cəza çəkir: “...Cəzaçəkmə müəssisələrində ən çox rast gəlinən iki ittiham var - narkotik və oğurluq. Amma narkotik ittihamı lap çoxluq təşkil edir. Bir sözlə, bütün cəzaçəkmə müəssisələ-

rində saxlanılanlara irəli sürülən ittihamlar arasında birinci yerdə olanlar narkotiklərdir”.

Narkotik ittihamı ilə həbsxanada çoxsaylı süni tərkibli narkotikdən istifadə edənlərin də olduğunu deyən V.Morozov əlləri əsə-əsə ağılında qalanları xatırlamağa çalışır: “...Mən azadlıqda olanda heç vaxt eşitmədiyim şüşə, patı, heroin, kokos (kokain) adını ilk dəfə orada eşitdim. Bu cür narkotiklər insan orqanizminə çox ciddi ziyan vurur. İnsanlar var idi ki, ayaqları çox şişmişdi. Ayaqlarında dərin yaralar var idi. Elə-belə yara demirəm ey. Elə yaralar yaranır ki, ayaqlarının sümükləri görünür. Həbsdə olduğum dövrdə narkotikin təsirindən yaranan dəhşətli xəstəliklər də gördüm...”

Narkomanlıq müasir dövrdə bütün bəşəriyyəti narahat edən ən ciddi sosial bəlalardan biridir. Görülən qabaqçılıq tədbirlərə baxmayaraq, narkomaniyanın miqyasının genişlənməsi dövlətləri daha sərt addımlar atmağa məcbur edir. Narkomanlığa qarşı qətiyyətlə mübarizə aparan ölkələrdən biri kimi Azərbaycanda bu istiqamətdə atılan addımlar nəticəsində son illər narkomaniyaya qarşı müəyyən qədər dönüş var. Lakin bütün bunlar hələ də istənilən nəticə deyil...

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
“Azərbaycan”